

Obvestilo za poročevalce z dne 10.04.2024

Obvezniki poročanja oddajo poročilo SFR (statistike finančnih računov) preko spletne strani AJPES (Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve), ki določa tudi podrobna tehnična navodila za poročanje podatkov. Pri poročanju se upoštevajo vsebinska navodila, dostopna na spletni strani BS (Banke Slovenije).

- Predmet poročanja je **četrtno poročilo**, ki se nanaša na podatke o **stanjih** finančnih sredstev in obveznosti (obrazca 1 in 2), na podatke o **transakcijah** v finančnih sredstvih in obveznostih (obrazca 3 in 4) ter na podatke o **vrednostnih spremembah** v finančnih sredstvih in obveznostih (obrazca 5 in 6 – kontrolna obrazca), ki jih imajo obvezniki poročanja kot terjatev ali obveznost do drugih institucionalnih sektorjev po posameznih finančnih instrumentih.
- Pri poročanju podatkov za namene statistike finančnih računov je potrebno upoštevati naslednje pravilo: **stanje konec 0 + transakcije v 1 + vrednostne spremembe v 1 = stanje konec 1** (0 = predhodno obdobje, 1 = tekoče obdobje).
- **Poročajo se vrednosti v EUR.**
- Pri poročanju je potrebno **upoštevanje podrobnih vsebinskih navodil na spletni strani BS.**
- **Podani konti so le usmeritve, zato se naj pri poročanju upoštevajo predvsem značilnosti** in vsebina posameznega finančnega instrumenta. Usmeritve s podanimi konti so bile nazadnje ažurirane 26.02.2014.
- Podatki finančnih računov se poročajo po tržni vrednosti. **V obrazcih 1 in 2 se poroča stanja po tekoči tržni vrednosti na dan preseka.** Za delnice, ki kotirajo na borzi (F.511), se upošteva tržna borzna cena na dan preseka. Naložbe v delnice, ki ne kotirajo (F.512) in naložbe v drug lastniški kapital (F.519) se poroča po poštenu oz. knjigovodski vrednosti iz bilance družbe, v kateri ima družba kot obveznik poročanja naložbo.
- Paziti je potrebno na **ustrezno umestitev postavk v finančne instrumente/pod-instrumente:**
  - **delniške družbe imajo obveznost v F.511** (delnice, ki kotirajo na borzi) ali v **F.512** (delnice, ki ne kotirajo na borzi);
  - investicijske družbe, skladi denarnega trga, vzajemni in vzajemni pokojninski skladi imajo obveznost v **F.52**;
  - **druge oblike družb** (npr. d.o.o.) pa v **F.519**;
  - **sektorji S.1313 (razen gospodarskih družb), S.14 in S.15 praviloma nimajo obveznosti iz F.5**, kar je potrebno upoštevati pri izkazovanju naložb do nasprotnega sektorja;
  - **banke in hranilnice (S.122)** so praviloma delniške družbe in tako izkazujejo obveznost v instrumentu F.511/F.512 (ali v delnicah, ki kotirajo, ali v delnicah, ki ne kotirajo) in ne v F.519 (drug lastniški kapital);
  - posamezna družba ima lahko praviloma **obveznost le v enem od pod-instrumentov F.5**.
  - **terjatve iz prenosljivih in drugih vlog je potrebno poročati pod F.22 ali F.29** in ne pod F.21.
- **Natečene obresti se vključijo v finančni instrument, na katerega se nanašajo** (npr. obresti iz posojil se vključijo v F.41/F.42).
- **Posamezne institucionalne enote, do katerih ima obveznik poročanja terjatve oz. obveznosti, je potrebno razvrstiti po ustreznih nasprotnih sektorjih:**
  - upoštevajte sektorizacije, razvidne iz šifranta SKIS na spletni strani AJPES, posebej izpostavljam:
    - Kapitalska družba d.d. (KAD) je uvrščena v S.1314;
    - pokojninski skladi KAD-a (čeprav z enako 7-mestno matično kot KAD) so uvrščeni v S.129;
    - Slovenska izvozna in razvojna banka d.d. (SID) je uvrščena v S.122;

- Slovenski državni holding d.d. je uvrščen v S.1311;
  - RTV in Stanovanjski sklad RS sta uvrščena v S.1311;
  - DSU je uvrščen v S.1311;
  - Slovenske železnice - Infrastruktura d.o.o. in Slovenske železnice - Potniški promet d.o.o. sta uvrščena v S.1311;
  - ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA BLAGOVNE REZERVE je uvrščen v S.1311
  - ustrezna umestitev posamezne enote v domač (S.1...) ali tuj sektor (S.2...), med drugim:
    - vloga v tujih valutah pri domači banki se poroča kot terjatev do S.122;
    - če je obveznik poročanja v lasti tuje nefinančne družbe, poroča obveznosti iz kapitala do tujine (S.2...in ne S.11);
    - imetje evrske gotovine (F.21) se poroča kot terjatev do S.121.
  - kadar ima obveznik poročanja kot naložbo lastne delnice, hkrati pa je izdajatelj teh delnic, vpiše kot nasprotni sektor tisti sektor, v katerega je sam vključen (npr. če gre za nefinančno družbo S.11, vpiše kot nasprotni sektor, do katerega ima terjatev ali obveznost v F.511/F.512, sektor S.11);
  - pravilna umestitev države v podsektor tujine (S.2111, S.2112, S.22);
  - če pride do presektorizacije v posameznem četrtletju, se premestitev izkaže v obrazcih vrednostnih sprememb.
- **V obrazcih 3 in 4 se poročajo vrednosti neto transakcij, ki predstavljajo povečanja (pridobitve) minus zmanjšanja (odtuitve) v posameznem finančnem instrumentu (neto promet):**
    - v primeru negativnih transakcij je potrebno vnesti negativen predznak;
    - kot transakcije v obveznostih v F.5 se štejejo spremembe v osnovnem kapitalu družbe in kapitalskih rezervah. Spremembe v ostalih postavkah kapitala (npr. v dobičku/izgubi) se štejejo kot vrednostna sprememba;
    - kot transakcije v naložbah v F.5 štejejo samo nakupi in prodaje, dokapitalizacije z denarnim vložkom, ustanovitev podjetja in likvidacija, medtem ko ostale spremembe stanj v F.5 predstavljajo vrednostne spremembe;
    - transakcije v obrestih, ki se praviloma vključujejo v instrument, na katerega se nanašajo, predstavljajo natečene obresti minus izplačane obresti;
    - pretvorba terjatev (v različni obliki, npr. posojilo, druge terjatve) v lastniški delež je transakcija.
  - **Spremembe, ki ne odražajo dejanskih transakcij, morajo biti razvidne v vrednostnih spremembah (v obrazcih 5 in 6) in ne v transakcijah:**
    - spremembe deviznih tečajev;
    - spremembe tržne cene;
    - spremembe uvrstitve v sektor/instrument;
    - odpisi in storno (popravki vrednosti pa se ne upoštevajo nikjer v poročilu SFR!);
    - metodološke spremembe;
    - pripojitve, združitve, oddelitve družb.
  - Pri poročanju je potrebno **upoštevanje pravilnega predhodnega stanja:**
    - v primeru, da je poročevalec naknadno ugotovil, da so stanja, ki jih je v predhodnem obdobju poročal na AJPES, napačna, se **popravki ne odražajo v transakcijah, temveč v vrednostnih spremembah** tekočega poročila;
    - v primeru, da so bila poročila naknadno popravljena in posredovana BS, so pri tekočem poročanju vnesena v predhodna stanja na AJPES. Pri teh poročevalcih se popravki **ne odražajo ne v transakcijah in ne v vrednostnih spremembah tekočega obdobja.**
  - Obveznosti iz **naslova plač** se porazdelijo na naslednji način:
    - obveznosti iz **naslova prispevkov za obvezno zavarovanje** (prispevki za zdravstveno varstvo, poškodbe pri delu ter pokojninsko in invalidsko zavarovanje) se prikažejo kot obveznost do S.1314;
    - obveznosti iz **naslova davkov in ostalih prispevkov** (prispevki za zaposlovanje in starševsko varstvo) se prikažejo kot obveznost do S.1311;
    - obveznosti iz **naslova prostovoljnega zavarovanja** se prikažejo kot obveznost do S.128 oz. S.129;
    - **ostale obveznosti** se prikažejo kot obveznost do S.14.

- Pri računih za prenosljivo vlogo (F.22) so možne prekoračitve pozitivnega stanja. Če se račun prekorači, je odtegnitev do vrednosti nič odtegnitev vloge, medtem ko je znesek prekoračitve odobritev posojila.
- Združevanje denarnih sredstev (cash pooling) se vključuje pod instrument F.41 (kratkoročna posojila). In sicer, če ima podjetje pozitivno razliko (če posodi drugim), se poroča na strani terjatev, v primeru negativne razlike (če dobi višek od drugih), pa na strani obveznosti.
- Upoštevati je potrebno **originalno ročnost instrumenta**. Npr. posojilo, dano za obdobje 5 let, se vedno (tudi v zadnjem letu) izkazuje kot dolgoročno.
- Obveznosti iz naslova **finančnega najema (leasinga) se poroča** pod F.4 (posojila) in ne pod F.8 (druge terjatve/obveznosti).
- Kot terjatev oz. obveznost iz **finančnega najema se poroča glavnico in le obresti, natečene do datuma poročanja z odštetimi že plačanimi obrestmi**, ne pa celotnih obresti do izteka pogodbe.
- Terjatve oziroma obveznosti **iz naslova prodanega/kupljenega blaga ali storitev se poročajo pod F.81 (komercialni krediti in avansi)** in ne pod F.89.
- V primeru **negativnega stanja kapitala se poroča vrednost 0**.
- **Predmet poročanja niso:**
  - aktivne in pasivne **časovne razmejitve**;
  - terjatve oziroma obveznosti **iz odloženih davkov**;
  - terjatve oziroma obveznosti **iz naslova sredstev danih/prejetih v upravljanje** (gre običajno za sredstva dana v upravljanje od države, npr. komunalnim podjetjem; ne predstavlja sredstva, ki se nalagajo npr. preko borznih posrednikov);
  - naložbe **v naložbene nepremičnine**;
  - postavke **splošnega sklada**;
  - postavke **rezervnega sklada**;
  - postavke **sklada premoženja** v javnih skladih in drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti;
  - dolgoročno **razmejeni prihodki**;
  - **dolgoročne rezervacije**;
  - obveznosti **iz naslova poslovnega (operativnega) najema (MSRP 16)**.
- **Pojasnila v primeru javljanja odstopanj pri opozorilni kontroli** ob oddajanju poročila na AJ PES naj bodo **čimbolj jasna**. Če opozorilna kontrola kaže več odstopanj, so razlogi lahko različni, zato splošno pojasnilo ni dovolj, različne razloge je potrebno navesti (npr. presektorizacija iz sektorja x v sektor y za določen instrument/AOP ali npr. na vrednostne spremembe v določenem instrumentu do določenega sektorja vpliva sprememba tečaja USD). Pojasnilo, da je poročilo preverjeno in pravilno, ni dovolj.
- **Enote sektorja države (S.13)** morajo pri poročanju upoštevati **Navodilo vezano na posle upravljanja denarnih sredstev enotnega zakladniškega računa (sistem EZR)**, objavljeno na spletni strani BS. To navodilo naj upoštevajo tudi enote izven države (skladi, agencije,...), ki imajo terjatve ali obveznosti v sistemu EZR. Navodilo je bilo nazadnje ažurirano novembra 2021.
- **Proračunski uporabniki in druge osebe javnega prava (predvsem enote S.13)** praviloma ne izkazujejo obveznosti iz naslova delnic in drugega lastniškega kapitala (vrednosti kontov 90 – 94 niso predmet poročanja). Na strani finančnih sredstev v instrumentu delnic in drugega delniškega kapitala se ne izkazujejo vrednosti kontov 066 (Namensko premoženje, preneseno javnih skladom) in 067 (Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti). Predmet poročanja tudi ni vsebina kontov 98 (Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje) in 09 (Terjatve za sredstva dana v upravljanje).
- **Enote v sektorju S.128** (zlasti se nanaša na pozavarovalnice), ki imajo neto zavarovalno tehnične rezervacije do določenega sektorja (praviloma tujine) negativne, ne izkažejo negativnega neto zneska

na strani obveznosti, temveč ga izkažejo na strani finančnih sredstev kot pozitivno vrednost (primer: pozavarovalnica izračuna negativno neto vrednost F.61 za posamezen podsektor tujine, npr. Članice evroobmočja S.2111 – v obrazcih za namene statistike finančnih računov prikaže to vrednost do sektorja S.2111, vendar na strani finančnih sredstev kot pozitivno vrednost).

- **Šifrant nasprotnih sektorjev:**

Oznaka nasprotnega sektorja	Naziv nasprotnega sektorja
S.1	Gospodarstvo Slovenije
S.11	Nefinančne družbe
S.12	Finančne družbe
S.121	Centralna banka
S.122+S.123	Družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke + Skladi denarnega trga (MMF)
S.124	Investicijski skladi razen MMF
S.125+S.127	Drugi finančni posredniki, razen zavarovalnih družb in pokojninskih skladov + Lastne finančne institucije in posojilodajalci
S.126	Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti
S.128	Zavarovalne družbe
S.129	Pokojninski skladi
S.13	Država
S.1311	Centralna država
S.1313	Lokalna država
S.1314	Skladi socialne varnosti
S.14	Gospodinjstva
S.15	Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva
S.2	Tujina
S.21	Evropska unija (EU)
S.2111	Članice evroobmočja
S.2112	Ostale članice EU izven evroobmočja ter institucije EU
S.22	Države nečlanice in mednarodne organizacije, ki niso rezidenčne v EU

- Šifrant finančnih instrumentov:

Oznaka finančnega instrumenta	Naziv finančnega instrumenta
F.1	Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)
F.11	Denarno zlato
F.12	PPČ
F.2	Gotovina in vloge
F.21	Gotovina
F.22	Prenosljive vloge
F.29	Druge vloge
F.3	Dolžniški vrednostni papirji
F.31	Kratkoročni
F.32	Dolgoročni
F.4	Posojila
F.41	Kratkoročna
F.42	Dolgoročna
F.5	Lastniški kapital in delnice ali enote investicijskih skladov
F.51	Lastniški kapital
F.511	Delnice, ki kotirajo na borzi
F.512	Delnice, ki ne kotirajo na borzi
F.519	Drug lastniški kapital
F.52	Delnice ali enote investicijskih skladov
F.6	Sheme zavarovanja ter pokojninske in standardizirane jamstvene sheme
F.61	Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja
F.62	Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente
F.63+F.64+F.65	Pokojninske pravice + Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov + Pravice do nepokojninskih prejemkov
F.66	Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev
F.7	Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene
F.8	Druge terjatve in obveznosti
F.81	Komercialni krediti in predujmi
F.89	Druge terjatve in obveznosti, razen komercialnih kreditov in predujmov

- Sektorizacija držav:

Članice evroobmočja (S.2111)	Avstrija, Belgija, Ciper, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Nemčija, Nizozemska, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija
Ostale članice EU in institucije EU (S.2112)	Bolgarija, Češka, Danska, Madžarska, Poljska, Romunija, Švedska